

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
----------	-----------	------------

20:32	19:51	18:50	תל אביב
20:35	19:54	18:48	ירושלים
20:32	19:51	18:50	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

סגולה לפרנסה

שלשה סיפורי צדיקים שכל המספרם זוכה לפרנסה טובה

לילה מואר

כבר עברו להם ימי הנקינות, בתינו מדיפים ניחוח אביבי רענן ופורח, והרחובות מצוחצחים בכל פינה ופינה. כבר הבהקנו כל ארון, כל מרצפת וכל מדף, כבר זיכנו את הלב וסיהרנו את הנשמה לקראת הרגעים הגדולים. הבתים כולם חודשו - אם ברהיטים חדשים, אם במפות חדשות, ואם בכלי החג היפהפיים השמורים בכלי רכב, חג שכולו התחדשות ושמחה אינסופית, התרגשות והתרגנות.

נעימות החג נשמעות באוזנינו, השירים המוכרים מהדהדים בכל בית וקורן רחוב. זה משורר 'היא שעמדה' וחברו מזמר 'חסל סידור פסח', וכולם כבר סיימו את מירון הנקינות והקניות, הגעלות הכלים ומכירות החמץ. הקטנים כבר מצפצפים בקול ענוג את ה'מה נשתנה', ולנו לא נותר אלא ליישב את השאלה רבת השנים: אז מה באמת נשתנה בלילה הזה מכל הלילות?

התשובה היא, שבלילה גדול ונשגב זה, אנו זוכים במצוה מיוחדת ונדירה, החלה רק פעם בשנה. זו המצוה לספר ביציאת מצרים, להודות לה' יתברך ולשבחו על ניסיו ונפלאותיו עימנו, כשחולל תהפוכות עולם והפך את מערכות הטבע, במטרה להוציא אותנו מתחת ידי הרודן פרעה, ולקרנו לעבודתו באהבה.

בלילה זה 'חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים'. פירוש הדבר, שבלילה הזו יש לנו את ההזדמנות לחוות שוב את העבר, לנוע בגלגלי הזמן לאחור ולחיות שוב את הרגעים המרוממים של יציאת מצרים, להתרגש מגודל הזכות להשתחרר מבית עבדים ולהפוך לעבדי ה'. וככל שנסקיע כוחות ומאמצים בלהאיר את הנס המופלא, בלהעיר אותו מתרדמת הזמן ולחנות אותו מחדש - כך נפעיל את אותם רחמי שמים נפלאים שפעלו באותו לילה גדול, לשחררו מכל מיצר וצרה.

וראו האין שהיהודי יושב כמלך בגדוד ומנהגו שכשהגיע ל'דיינו' אמר חרוז אחד וכל המסובים ענו אחריו דיינו. ובעת שעמד המלך מאחורי החלון אמר היהודי את החרוזים של דיינו, ושמו של הכומר היה 'דיינו' ואמר המלך הנה עכשיו עושה היהודי חקירה מי גנב טבעת המלך וכולם אומרים 'דיינו' והבין המלך שהכומר דיני הוא גנב הטבעת וצוה המלך לאסור את הכומר ולהכותו עד שיודה וכך היה שהודה שגנב את הטבעת והמלך נתן ליהודי הון רב וזכה לכבד את כל חג הפסח.

מעשה השלישי: היה יהודי אחד שעבד אצל פריץ. פעם אחת התפאר הפריץ ואמר ליהודי נכון הדבר באם לא הייתי נותן לך פרנסה היית גווע ברעב ח'. היהודי היה ירא שמים וענה: מה אתה אומר אתה מפרנס אותי הלא יש קל בשמים והוא זן ומפרנס לכל הברואים ואותי ג'כ, ואם הפריץ לא יהיה השליח יתן לי ה' ע"י שליח אחר. כששמע הפריץ תשובתו של היהודי חרה לו מאד וציווה ליהודי שיעזוב מיד את מקומו ולא יתן לו שוב עבודה. היה זה לפני חג הפסח והיהודי היה עני ולא היה לו במה להכין צרכי החג. לפריץ היה אוצר מטבעות זהב והיה נוהג להיכנס לאוצרו לנקות את המטבעות מחלודה ברוק שבפיו, ולפריץ היה קוף וכשנכנס הפריץ לאוצרו לנקות את המטבעות לקח עמו הקוף. והקוף ראה איך שהפריץ מנקה המטבעות ברוק שבפיו וחשב שהפריץ אוכל מהמטבעות של זהב אח"כ ירד הקוף לבד לאוצרו והתחיל לאכול מהמטבעות עד שנתמלא כרסו במטבעות ונפל פגו. כשראה הפריץ שהקוף מת צוה למשרתו שיזרוק הנבלה לבית היהודי, וכשזרקו את הקוף בביתו של היהודי נקרע בטנו ונפל ממנו הרבה מטבעות של זהב והיה ליהודי צרכי פסח בהרחבה גדולה. בליל הפסח שלח משרתו לבית היהודי לראות אם יש לו מה לאכול ומשרתו הגיע בחזרה ואמר שיש ליהודי כל טוב אז שלח לקרוא את היהודי ושאל אותו מאין היה לו מעות להכין צרכי פסח סיפר לו היהודי איך שזרקו לו חיה בביתו וממנה נפלה מטבעות של זהב אז אמר הפריץ עתה ידעתי שהש"ת זן ומפרנס לכל.

ישנם שלשה סיפורי מופת, שמי שמספרם לפני חג הפסח מובטח לו בהרחבה גדולה בכל צרכי הפסח. המגיד הקדוש מקאזניץ ז"ע סיפר בכל שבת מברכין ניסן אלו הג' סיפורים ואמר שמסוגלים להשפיע לבני ישראל צרכי פסח בהרחבה.

מעשה הראשון: היה יהודי שעשה לפני חג הפסח חבית יין שרף ונסע למכור את י"ש (יין שרף) ועבר עם החבית את הגבול בין מדינה למדינה ותפסו אותו שומרי הגבול ולקחו ממנו את החבית כי היה אסור לפי חוקי המדינה לסחור עם י"ש מבלי רשיון מיוחד. נסע היהודי תיכף להרבי רבי אלימלך ז"ע ובכה מאד שלקחו ממנו החבית י"ש. אמר לו הרב שילך ויאמר לשומרי הגבול שיטעמו מהחבית י"ש ויראו שזה חבית מים ולא י"ש. וכן עשה היהודי, וצויה לשומרי הגבול לטעום מהחבית וראו שהיא מלאה מים ולא י"ש ונתנו לו בחזרה החבית והיהודי חזר שוב לרב ובכה לפניו שהחבית י"ש הינה מקור הכנסה עבורו לצורכי פסח ועכשיו החבית י"ש מלאה מים. אז אמר לו הרב שיטעום ויראה שהחבית מלאה י"ש וכך היה שהחבית מים נהפך שוב ליי"ש והיה ליהודי צרכי פסח בהרחבה גדולה.

מעשה השני: היה מלך שאבדה לו טבעת וציווה לחפש הטבעת ומי שקיבל על עצמו לחפש נתן לו המלך הרבה מעות שיהיה לו אפשרות לחפשה. היה שם יהודי עני ואביון ולא היה לו במה להכין צרכי חג הפסח אמרה לו אשתו תלך ותאמר שאתה גם כן רוצה לחפש והמלך יתן לך מעות ובזה המעות יהא לנו במה להכין צרכי חג הפסח ונראה בעינינו עצת אשתו. הלך למלך ואמר לו שהוא רוצה ג"כ לחפש טבעתו והמלך נתן לו מעות וכך היהודי הכין בזה המעות צרכי פסח בהרחבה גדולה והיהודי היה מכניס הרבה אורחים. אחד מיועצי המלך היה כומר רשע שונא ישראל מובהק, ולא היה יכול לסבול איך יהודי הנ"ל רימה את המלך והוציא ממנו מעות. הלך הכומר בליל חג הפסח מאחורי חלון היהודי וכראותו איך שאוכל ושותה ואינו עוסק כלל בחיפוש טבעת המלך הלך הכומר למלך ואמר לו אתה חושב שהיהודי מחפש הטבעת הנה אראה למלך מה עשה היהודי במעות שנתן לו המלך. המלך הלך עם הכומר עד ביתו של היהודי ועמדו מאחורי החלון והסתכלו בפנים

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים עמ' 4

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

מצה של מסירות נפש

שלושה 'כזיתים'. חופן פירורים אחד, חופן אחד שהוא תוצאה של מסירות הנפש מכל השבועות האחרונים...

הוא חוזר ובורר, ממיין את הפירורים מהעפר ומהבוץ שנדבק בהם. עתה החופן היה קטן עוד יותר, אך היה זך ונקי, פירורי מצה בטהרתה. הוא מניח את החופן במקום מסתור, וממתין בקוצר רוח לליל הסדר...

ליל הסדר כבר כאן. במחנה אין ניחוחות ניקיון, אין קיטל לבן, אין מצות ואין יין. עוד יום עבודה שגרתי מסתיים, והכל ממהרים לדרגשים, להחליף כוחות לקראת יום המחר.

רק ר' שמואל ור' נחמיה אינם ממהרים לשום מקום. ההיפך, הם ממתניים שכל האחרים כבר ייעלמו מהשטח... רק כשנהיה שקט בטוח, מספיק, מוציא ר' שמואל את כזית המצה, חופן הפירורים שנותר לו מאפיית מצות במסירות נפש שאין לתאר, ואשר עלתה במאמץ שלא ניתן לכתוב...

השניים מביטים בכזית המצה בעיניים נוצצות. ר' שמואל מתרגש על הכזית מצה שברשותו, ומיצר על ידידו ר' נחמיה שלא יזכה לכך. ר' נחמיה מצידו מתחיל לדבר על לבו, משכנע ומבקש כי יוותר לו את כזית המצה, ומנסה לשדל אותו לוותר עליו...

אחרי שידולים ותחנונים, מתרקמת ביניהם עסקה כזו: ר' נחמיה הוזכר היטב את דברי התפילה וההגדה, יאמרם בעל פה מילה במילה כאשר ר' שמואל חוזר אחריו. זאת ועוד, גם ביום המחר, התחייב ר' נחמיה להתפלל בלחש באוזניו ר' שמואל את כל התפילה, כולל ההלל, כאשר ר' שמואל מתפלל אחריו.

בתמורה, ר' שמואל יעניק לר' נחמיה את הזכות לאכול את כזית המצה, אך גם זאת בתנאי כי שכר המצה – שנקנתה במסירות נפש כה גדולה – יישאר לזכות ר' שמואל. כך שר' שמואל יישאר עם שכר המצה ורווחים נוספים, ואילו ר' נחמיה יאכלנה בפועל. עסקאות שכאלה...

ר' שמואל מביט בכזית המצה במבט מתגעגע אך מחליט כי העסקה כדאית: כך יזכה לומר את התפילות וההגדה בשלימותו, וגם יקבל את שכר מצוה אכילת מצה. ר' נחמיה קורן מאושר לקבל את כזית המצה ולאוכלה, לקיים מצות 'בערב תאכלו מצות'!

ירח מלא של אמצע החודש ועשרות כוכבים שנצצו מבעד לעננים, היו עדים לעסקה ולאכילת המצה בהתרגשות שכל קולמוס שבעולם לא יוכל לתארה. רק אחר כך, עולים השניים אל הדרגש, לישון את מה שנותר מהלילה. התרגשותם הרבה לא הותירה להם סיכוי רב לשינה, ולולי העייפות מהעבודה המאומצת ספק אם היו נרדמים...

עם שחר, לאחר המסדר המוקף, שבו איש איש לעבודתו. ר' נחמיה מקפיד לקיים את חלקו בעסקה, ולוחש לר' שמואל את מילות תפילת שחרית, מילה במילה, אות אחרי אות, כאשר ר' שמואל חוזר אחריו. מרוב שמחה על הזכות לקיים מצות מצה, פוצח ר' נחמיה בריקוד כאשר הוא מברך על ההלל...

העת וטחן באצבעותיו גרעין אחרי גרעין. הדבר לא היה קל, אצבעותיו כאבו מהמאמץ, אך הוא דווקא הרגיש תחושות מרוממות ונעלות. כעבור שלושה ימי טחינת גרעינים, מדי יום חופן, הפכה שקית החיטים לשקית קמח, לצד המים הזכים השמורים בצד הדרגש.

דווקא אש לא חסר במחנה, להבות היו דבר שבשגרה... ר' שמואל חומק מדי יום, אוסף אבנים ובונה מין גומחה קטנה מאבנים מאחורי הצריפים האחרונים. ערב אחד הוא ממהר למחבוא הקטן, ביד אחת הוא נוטל בהירות את שקית הקמח, בשניה כוס המים. בתוך דקות אחדות בער התנור כהלכה, ובתוכו נאפות שלוש מצות קטנטנות, כזית כל אחד מהן...

הרבה זמן להתעכב לא היה, בכל רגע נתון הוא עשוי להתגלות, והשעה מתאחרת לשוב לצריף. ר' שמואל צורר בשקית את המצות היקרות, מצות שכל שלב בהן היה מסירות נפש לעצמה. הוא מטמין אותן היטב בחיק החלוק, ואף רץ לשוב לצריף לפני שיהיה מאוחר...

בהגיעו לצריף, כבר ניצב שם השומר הנאצי. גלוח ראש, גבוה קומה, רובה שלוף ומבט מאיים. ר' שמואל ממהר לחמוק מתחת לעיניו הבוחנות, וכבר מתחיל לשחרר אנחת רווחה...

'יהודון! פילחה צעקה רמה את מבואת הצריף, 'בוא הנה מידי! מה אתה מחביא שם בתוך החלוק?' ר' שמואל נאנח, וצועד אחרוניית בצעדים כושלים. החייל לא חושב לפני שהוא שולח יד מגושמת ומוציא את השקית מחיקו. 'אוכל גנבת, הא?' אומר החייל בחיוך שטני, אינו מבין ואינו בר השגה מהו אותו 'אוכל' למענו מסר ר' שמואל נפשו...

'לא גונבים אוכל כאן!', הוא קובע נחרצות, ומתחיל להכות את ר' שמואל בכת הרובה, תוך כדי שהוא מפורר את המצות היקרות לפירורים קטנים ומשליך על הרצפה...

ר' שמואל חוזר לדרגש ממרר בבכי, לא על המכות שספג, ולא על ההשפלה הקשה. הוא ממרר בבכי על המצות היקרות, מצות שהתמסר אליהן מעל ומעבר, מצות שאין מילים לתאר כמה הסתכן, כמה התמסר, כמה שבר שיאי גבורה כדי להכניסם, וברגע אחד, הפכו לפירורי עפר על פני האדמה הקרה...

אחרי דקות השבר, מתעשת ר' שמואל. 'הפירורים עודם שם', הוא מהרהר צריך רק לחכות שהחייל יזוז מהמקום... הוא לא נותן מנוחה לעינו, ומצפה בקוצר רוח לשעת חילופי המשמרות בחצות. כשהחייל הלז מפנה את מקומו, הוא ממהר לרוץ למקום.

גם בחושך העבות, פירורי המצה נוצצים לעברו. הוא גוחן לעברם במבט אוהב, ומתחיל לאסוף אחד אחד, פירור אחרי פירור דקות ארוכות הוא ספק עומד ספק שוכב, מרים באהבה וביד אבהית פירור נוסף, ועוד אחד, ועוד אחד...

אחרי שעה ארוכה הוא חוזר לדרגש, עם חופן הפירורים בידו. אין אלה שלוש מצות, גם לא

היו אלה ימי שואת אירופה. לצד מוסרי הנפש על קידוש השם, רבבות אחרים הצטופפו במחנות, ונאלצו לשרת יום יום, בעבודה קשה ותובענית, למען מעבידיהם הנאצים. באחד המחנות, 'התגורר', דרגש ליד דרגש, שני יהודים יראים ושלמים. האחד, אברך צעיר בשם הרב שמואל רוט, ולצידו, יהודי בשם ר' נחמיה, מעט יותר מבוגר, עובד ה' בסילודין ונכדם של צדיקים מפורסמים.

מדי ערב, עם שובם מהעבודה ולאחר קבלת מנת הלחם הזעומה, ישבו השניים זה לצד זה, וחזקו איש את רעהו, כי לא יטוש השם עמו והישועה בוא תבוא, ובמהרה ייצאו מאפילה לאורה.

החורף הקפוא החל מפנה את מקומו לאביב המתקרב, ובשיחות הלילה ביניהם החלו לדבר על חג הפסח. מובן כי הכנותיהם לחג בתנאים הללו, כללו בעיקר דיבורים, התרגשות ונעגועים צורבים לבית שנותר מאחור, לאפיית המצות המהודרות ולניקיון המבטיק בבית...

אפס, בתנאים הללו, אין מקום לכל החלומות הללו. שאיפה אחת ויחידה היתה להם, שאיפה שמילאה את כל עולמם: לזכות לאכול כזית מצה בליל הסדר!

כזית מצה בליל הסדר, זהו, זו היתה פסגת החלומות!

מדיבורים לא יוצאים, בדרך כלל, לא קמח ולא מים, לא מצה ולא תנור אלא שהפעם הזו היתה שונה: באחת השיחות ביניהם, גילה האחד כי על יד מקום עבודתו בשעות היום, הפציצו בעלות הברית מחסן חיטים גדול, וכל תכולתו התפזרה לכל עבר.

'נו נו', התלהב ר' שמואל מיד, 'הנה ההזדמנות שלנו! עוד הערב אחמוק בלאט למחסן המופצץ, אחפש בסביבתו שק חיטים שלא נפגע, או קומץ גרעינים ראויים לשימוש! הרי זה הצעד הראשון למימוש החלום הגדול!'

דממת מוות של אמצע הלילה שררה במחנה ובסביבתו. ר' שמואל מזנק מהדרגש בעיזו נעורים, ויוצא את הבלוק. הוא מביט אנה ואנה בחשש רב, יודע כי אם אחד השומרים יבחין בו - יהיה זה סופו. הוא חומק מימין ומשמאל, מדלג על הכלבים וקופץ על הגדירות, לבסוף הוא מגיע למחסן המופצץ, ונוטל עמו שקית קטנה ובה הזהב היקר - גרעיני חיטה שלמים, שלא נגעה בהם יד אדם...

על הדרגש שליזו, שכב כל העת ר' נחמיה ופיו ממלמל תהלים להצלחת הפעולה הנועזת. הדקות הנוקפות נראו געונו כנצח, ורק כשראה את ר' שמואל חוזר לדרגש ושקית קטנה תחובה בידיו תוך שפניו נוצצות באור יקרות, הרשו לעצמם השניים לשחרר אנחת רווחה...

עם שחר יום המחר, ממהר ר' שמואל לחפש מעט מים נקיים. מים היו מצרך מצוי יותר במחנה, ועד מהרה היה בידיו כוס ובה מים זכים. הוא מיהר להטמין את המים בצמוד לדרגש, במרחק בטוח משקית החיטים היקרה.

בשעות הערב, כשנפגשו שוב, ישב ר' שמואל כל

הרב אשר זנוורי

הלכות ליל הסדר

מצוות ארבע כוסות

בליל פסח יש מצוות ארבע כוסות, ושמקדש בעל הבית כולם תופסים את הכוס שלפניהם ומכוונים לצאת ידי חובה מצות קידוש ומצות כוס ראשונה, ובעל הבית מכוון להוציאם.

הכוס צריכה להיות נקיה, מלאה, לא פגומה, רביעית שהוא 86 סמ"ק (שו"ע קפג).

יש להקפיד לשתות את הרביעית בבת אחת, ובדיעבד אם שתה רוב רביעית שזה 44 סמ"ק יצא, ואם לא עשה כן צריך לחזור ולשתות, ועוד ישתה את רוב הכוס גם אם הכוס יותר מ86 סמ"ק, כגון שהכוס כוס שיש בה 180 סמ"ק אם שתה 86 סמ"ק שתה רביעית, אבל לא שתה את רוב הכוס שהרי צריך לשתות קצת יותר 90 סמ"ק.

קטן שמבין מצוה לחנכו (שו"ע תע"ב) עדיף שישתה כאשר כתבנו אצל אדם גדול אומנם כל זה מצוה לכתחילה אבל יוכל האבא להניח לפניו את הכוס ודין אבל ילמדו שכן ראוי לשתות.

באיזה סוג יין יוצאים ארבע כוסות?

צריך שיהיה יין אדום, ויין ממש עדיף ולא מיץ ענבים. מ"מ אדם שקשה לו ובעיקר נשים יערבבו מיץ ענבים עם יין חצי חצי, או שליש יין ושתי שלישים מיץ ענבים וכדומה, כדי שיורגש האלכוהול של היין, ואם גם זה קשה יוצא במיץ ענבים אפילו לבד.

עדיף יין לא מבושל ולא מפוסטר וללא סוכה, ובמיץ ענבים עדיף מפוסטר ללא סוכה,

מי שסובל מבעיות סוכר יוכל לשתות יין או מיץ ענבים ללא סוכר חיצוני אלא טבעי, ומי שלא יוכל גם לשתות את זה יוכל לשתות שכר מדינה כגון עראק וכדומה וכך מקפידים בני ספרד, (חזו"ע שבת ב עמוד תח אול"צ חב"ע' קפז משנ"ב תעב"ל"), ויש שכתבו שלדעת בני אשכנז די במיץ תפוזים או אשכוליות 100% טבעי (הליכות שלמה ושבות יצחק), ויש שכתבו שיש מקום להקל לבני ספרד אם קשה לו לשתות כוס קוניאק וכדומה, יוכל לקחת מיץ תפוזים טבעי וכדומה וערב בו אלכוהול שמשכר קצת יוצא ידי חובה בזה.

יש ענין שאדם אחר ימזוג לו את היין שהוא מראה דרך חרות (רמ"א תעג').

כיצד מקיימים מצוות הסיבה?

חייבים בין איש ובין אשה (וגם איטר) להסיב על צד שמאל, בארבע כוסות ובאכילת כזית מצה של המוציא מצה, הכורך, והאפיקומן,

אדם ששכח להסיב חייב שוב לשתות ולהסיב, אבל אם אשה ששכחה לא חוזרת שוב, ולכן רצוי שיהיה אדם שיזכיר לכל המסובים להסיב שהרי אין אנו רגילים בכך כל השנה. ויש להסיב את הגוף אחורה מעט ולצד שמאל, וכדאי לשבת על כיסא עם ידידות או כרית, שיראה כבן חורין, ואם אין לו ישען על השולחן או אפשר על ברכי חבירו.

מצוות אכילת מצה

אדם שאוכל מצה בליל פסח מקיים מצוה מדאורייתא (שמות יב יח) "בערב תאכלו מצות". באכילת מצה הראשונה (במוציא מצה) צריך לאכול כזית מהמצה העליונה וכזית מהמצה החצויה, ואם רבים הם המסובים יוכל לחלק חתיכה קטנה מהשתי מצות והשאר ממצה שעל השולחן, (אבל מעיקר הדין די שרק הבועץ יאכל מהמצות שבצע שתי כזיתות ושאר המסובים יאכלו כזית אחד).

לאחר מכן יש עוד כזית שצריך לאכול בכורך, ולאחר מכן יש את האפיקומן שצריך לאכול כזית, ויש מקפידים לאכול ב' כזיתות אחד כנגד קרבן פסח ואחד כנגד המצה הנאכלת עמו.

שיעור כזית מצה הוא 27 גרם ויש שכתבו שבמצות רכות יאכלו 35 גרם בכל הנפח וראוי להחמיר בעיקר הבועץ, ולזקנים וחולים וילדים אפשר להקל בין 12 ל 15 גרם, ויש לשקול את הכזיתות בין של המצה ובין של המרור, לפני החג ואם לא עשו כן יכולים לשקול בחג ע"י משקל מכני בלבד ולא דגטל, כיון שזה לצורך מצוה.

הגדה של פסח

יש ענין גדול להרבות בסיפור יציאת מצרים, שהרי זה עיקר הלילה, להראות ולהמחיש את האמונה בקב"ה, על כל ניסיו ונפלאותיו, וכל המרבה בסיפור יציאת מצרים הרי זה משובח (שו"ע) וימחיש לבניו ולבנותיו הקטנים והגדולים את הניסים שעשה ה' עמנו בהוציאנו מצרים ויתאר להם את עשרת המכות וכל מילה שאומר מקיים מצווה עשה מהתורה.

ואז - - - בוס. ריקודו של ר' נחמיה לא מוצא חן בעיני השומר הנאצי, וזה ממחר להניף את נשקו ולירות צרות בראשו. ר' נחמיה נופל שדוד, והופך לעוד יהודי שקידש את שמו יתברך בחייו, אך גם במותו...

מנגד, ר' שמואל שורד את גיא ההריגה ועולה לארץ הקודש, כאן הוא מקים משפחה וזוכה לראות דור ישרים מבורך. דבר המעשה כמעט נשכח מליבו, עד ללילה אחד...

ר' שמואל ישן בשלווה במיטתו בבני ברק, כאשר בחלומו הוא רואה את ר' נחמיה. 'דידי', מבקש ר' נחמיה במראה הלילה, 'אנא ממך, ותר לי בבקשה על שכר המצוה. בבקשה, אני מתחנן, עשינו עסקה כדת וכדין והשכר שייך לך, אך אני מבקש כי תוותר עליו לטובתי...'

ר' שמואל מתעורר, צמרמורת בכל חלקי גופו. אין ספק, המראה היה אמיתי. כבר עשרות שנים חלפו, מנין הגיחה לפתע דמותו של ר' נחמיה לחלומו, ועוד בכזו בקשה מוזרה? הוא פונה לגאון רבי יצחק שלמה אונגר זצ"ל. 'זו שאלה לצדיק, לא לרב', אומר הגרי"ש אונגר זצ"ל, 'פנה נא לאדמו"ר ממכונובא'.

הרבי שמע את הסיפור המטלטל במלואו, ונאחז שרעפי קודש. מדובר בשאלה לא פשוטה בכלל, לוותר על שכר מצוה לטובת נפטר שכבר איננו בין החיים, ועוד איזו מצוה - מצוה למענה מסר ר' שמואל את נפשו כמה פעמים. אחר כך הוא מתעורר ופוסק את פסוקו:

'ראה נא, ר' שמואל. אני מבין לליבך, כמה קשה לוותר על שכר מצוה שכזו, למענה מסרת נפשך. אך זכור כי אתה זכית להישאר בין החיים, וזכית לאכול כזית מצה לרוב, ועוד תזכה לכך שנים ארוכות בעו"ה. מה עוה, שבידך מצוות רבות נוספות, אשר חבירך לא זכה לקיימן כי חייו נקטעו בטרם עת.'

הרבי נשם עמוקות והמשיך: 'לפיכך אני פוסק, כי עליך ללכת לארון הקודש, לפתוח את דלתותיו, ולספר את הסיפור במלואו. אחר כך תאמר: כיוון שידידי ר' נחמיה לא זכה עוד לקיים מצות מצה ולזכות בשכרה, אני מעניק לו במתנה גמורה את שכר מצות אכילת מצה באותו ליל הסדר במחנה!'

לא בקלות הסכים ר' שמואל, אך הבין כי זו חובתו. בדמעות ובכתי תמרורים עשה כאשר צוה אותו הצדיק, וכבר באותו היום ניגש לארון הקודש והעניק את שכר המצוה היקרה לידידו שכבר אינו בין החיים. רק כשנרגע קימעה מהחוויה המסעירה חזר לביתו, והנה תנומה נופלת על אשמורת עיניו...

ובחלומו, שוב ידידו ר' נחמיה נגלה אליו, ופניו מאירים באור יקר. 'ישר כח ר' שמואל, ידיד אמת בעולם הזה ובעולם הבא', הוא אומר, ושב ונעלם מאחורי מחיצת אש. ר' שמואל שוב מתעורר אחוז צמרמורת, ורץ לספר את חלומו לרבי ממכונובא זי"ע.

הרבי חיך אליו ואמר: 'אין אדם יודע מתן שכרן של מצוות. אנו נמצאים כאן, ולא יודעים ולא מעריכים כמה שווה כזית מצה שלנו. אי אפשר לדעת באיזו זכות ניתנה לר' נחמיה הרשות לחזור לעולם הזה לבקש ממך את שכר המצוה, אולי בשכר שהיה כהרוגי מלכות שאין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתם...'

'ועדיין', המשיך הרבי, 'עדיין הוא היה זקוק, ביקש והתחנן, לזכות בשכר מצוה אחת, בכזית מצה אחד!'

זהו סיפור מטלטל, ומשמעותיו רבות, בלתי נתפסות ובלתי מושגות לשכל אנושי. זהו סיפור החובק עולם הזה ועולם הבא, ומגלה לנו טפח על הכזית מצה שלנו.

כמה עלינו להודות ולשבח, שאנחנו זוכים להסיב כבני מלכים, לאכול מצות מהודות ב'כזיתים' גדולים, לא בפירוים ולא במסירות נפש... כמה אנו צריכים לשמוח ולהיות מאושרים, להתרגש בברכת 'שהחינו' בכל נימי הלב, שאנחנו יכולים לקיים מצות מצה בסלון מואר, בפנים מאירות, עם בני המשפחה ובאירה חגיגית טהורה...

כמה אנו צריכים להעריך, את גודלה וזכותה של מצות מצה החביבה, שאיננו יכולים לתאר איזו זכות גדולה היא שם למעלה, לאחר המאה ועשרים. כמה אנו צריכים לשאוף ולהדהר, כי שכרה של המצוה כה נשגב ועצום, שאין כל בריה ומלאך יכולים לשער!

נמצא הגורם המרכזי לאושר במחקר של 80 שנה

המחקר שהתחיל כדי לבדוק את סיבות האושר, הסתעף עם הזמן ו**בדק גם מה גורם לנו להיות בריאים יותר ולהאריך חיים יותר**. ושוב, צריך לזכור שנבדקו ונבדקים עדיין, אנשים מכל הגילאים, מכל שכבות האוכלוסייה ובכל מצב נתון. נשואים, גרושים, בריאים, חולים, עשירים, עניים, כאלה שמקפידים על כושר וכאלה שממש לא. מה כאן התשובה? מה גורם לאנשים בגיל 80 להיות בריאים? רמת הכולסטרול, סוכר, לחץ דם, תזונה בריאה, אימון כושר יומי, לקיחת ויטמינים. גם כאן התשובה היא אחרת לגמרי.

המחקר מצביע על ממצא אחד מרכזי ומדהים: **הגורם המרכזי גם לאושר וגם לבריאות טובה, הן מערכות יחסים טובות עם האנשים שסביבנו.**

אלו שדיווחו שהיו קרובים יותר למשפחה, לבת הזוג, לחברים, או לקהילה שלהם, נטו להיות יותר מאושרים ויותר בריאים מעמיתיהם הפחות חברותיים. הם גם נטו לחיות זמן רב יותר. ואלו שדיווחו על בדידות, הרגישו פחות מאושרים, ובעלי בריאות גופנית ונפשית נמוכה משמעותית. ובקיצור, האנשים שהיו הכי מרוצים ממערכות היחסים שלהם בגיל 40-50 היו האנשים הכי בריאים, גוף ונפש, בגיל 80.

ואם זה לא מספיק, גילה המחקר דבר מרתק נוסף. מערכות יחסים טובות לא מגינות רק על **הגוף והנפש**, אלא גם על **המוח**.

נמצא שאנשים שנמצאים במערכות יחסים טובות ותומכות, היכולות הקוגניטיביות שלהם היו גבוהות יותר, הזיכרון שלהם נשמר חד יותר ולאורך זמן רב יותר.

כמה זה פשוט. חיים בתוך יחסים טובים וחמים זו הגנה משולשת: גוף, נפש ומוח. זה כל כך פשוט, שלא מובן למה צריך מחקר של 80 שנה בשביל זה.

אבל האמת שצריך. כי מערכות יחסים הן ארוכות וסבוכות. ואף פעם לא באמת נגמרות. וצריך להשקיע בהן ולעבוד קשה. ולתת ולא רק לקבל. רובנו מחפשים לעצמנו פתרונות קסמים. איזה טריק או פטנט שיוכל אותנו לפסגת האושר הנכסף. אך במטמון שנמצא בתוך הבית שלנו, לא מספיק משקיעים.

בליל הסדר ובכל מפגש משפחתי אחר, לא "נחפש" את הדוד שלא הביא מתנה, או הבת דודה שלא עזרה בהכנה. כי החיים קצרים מדאי, כדי שנבזבז אותם על ריבים, התנצלויות, כאבי לב, וקריאות לעשות חשבון. יש רק זמן לאהבה, חיבור וקשר טוב.

החיים הטובים בנויים על יחסים טובים. פסח כשר ושמח.

הרב יהודה שמעוני מוגיד סיפור בישיבת אור דוד למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

נתחיל ונאמר שמדובר בפרויקט נדיר. מחקרים רגילים לא מחזיקים מעמד יותר מ - 10 שנים מקסימום. המחקר מתפרק מהמון סיבות: נשירה של נחקרים, המימון מתייבש, החוקרים עוברים למשהו אחר ועוד. המחקר הזה שרד עם הרבה מזל, ועם דורות של חוקרים.

הכל החל בשנת **1,938**. החוקרים לקחו 724 גברים שהתחלקו ל - 2 קבוצות: קבוצה אחת - היו סטודנטים בשנה השנייה בהרווארד, האוניברסיטה היוקרתית והעשירה ביותר בעולם.

ובקבוצה השנייה - היו ילדים מהשכונות הכי עניות בבוסטון. ילדים שהגיעו מהמשפחות הכי בעיתיות ודלות האמצעים. בתים חסרי כל, פעמים בלי מים חמים וקרים זורמים.

כשהם נכנסו למחקר, כל בני העשרה האלה רואיינו. הם עברו בדיקות רפואיות מקיפות. תחקרו אף את הוריהם. והילדים גדלו.

הם הפכו לעובדי מפעל, עורכי דין, בנאים, רופאים ועוד. אחד הפך לנשיא ארצות הברית. חלק נהיו אלכוהוליסטים. כמה פיתחו סכיזופניה. כמה טיפסו במעלה הסולם החברתי מהתחתית כל הדרך עד למעלה, וכמה עשו את דרכם בכיוון ההפוך.

שנה אחרי שנה הם נשאלו, על הבריאות, המשפחה, העבודה. ובעיקר היה חשוב לחוקרים לדעת בכל נקודה בזמן, **האם הם מאושרים**. וכמובן גם ביקשו הסברים.

כדי לקבל את התמונה הברורה ביותר, הנחקרים לא רק ענו על שאלונים. החוקרים אף קיבלו את התיקים הרפואיים שלהם מהרופאים. לקחו מהם דם, סרקו את מוחותיהם, דיברו עם ילדיהם ואפילו הקליטו אותם מדברים עם נשותיהם בנוגע לדאגות הכי עמוקות שלהם. (כמובן, שכל המחקר, במשך כל השנים נעשה בהסכמה מלאה של הנחקרים).

בערך 50 מהנחקרים עדיין חיים וממשיכים במחקר שהם למעלה מגיל 90. **והמחקר ממשיך:** חוקרים כעת את 2,000 ילדיהם, והפסיכיאטר רוברט וולדינגר הוא הדור הרביעי של החוקרים.

נו, אז יש מחקר ענק עם תשובות אמפיריות (הניתנות לבדיקה) שמדד את גורמי האושר. מה לדעתכם התשובה? מה סוד האושר? עושר, פירסום, מעמד, אולי עבודה יוקרתית או רכב נוצץ. לא! לא! וממש לא!!!

סוד ההצלחה שלך לכל השנה!

בכל שנה מחלק הרב דניאל זר למעל 1,000 משפחות 'קמחא דפסחא' - כסף לחג הפסח לקניית צרכי החג!

כתב הזוהר הקדוש:

"סוד ההצלחה של האדם כל השנה תלוי בצדקה שהוא נותן לעניים לחג הפסח, שחודש ניסן הוא ראש החודשים וכמה שאדם נותן צדקה בחודש זה משפיע לו הצלחה לכל השנה"

ניתן לתרום 'קמחא דפסחא' לעניים ע"י ישיבת אור דוד:

להתקשר למשרדי הישיבה בטלפון: 03-570-12-12

להכנס לאתר הישיבה בכתובת: www.Rabenu.co.il

לסרוק את הקוד ולתרום און-ליין באמצעות Pay-Pal הבין-לאומי:

